

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Det retlige grundlag for Folketingets Ombudsmands vurderinger.....	3
3. Generelle forhold vedrørende SvømmeCenter Falster	5
4. Tilgængelighedsforholdene	5
4.1 Ydre adgangsforhold, herunder handicapparkering	5
4.2 Indgangen til SvømmeCenter Falster	7
4.3 Forhal	9
4.4 Cafeen	9
4.5 Omklædningsrummene	9
4.6 Handicaptolet	12
4.7 Varmtvandsbassinet	15
4.8 Øvrige forhold i svømmecentret.....	16
Opfølgning.....	18
Underretning	18

1. Indledning

Efter § 7, stk. 1, i ombudsmandsloven (lov nr. 473 af 12. juni 1996 om Folketingets Ombudsmand) omfatter ombudsmandens kompetence alle dele af den offentlige forvaltning. Efter lovens § 18 kan ombudsmanden undersøge enhver institution eller virksomhed samt ethvert tjenestested der hører under ombudsmandens virksomhed. Folketingets Ombudsmand foretager løbende inspektioner af offentlige institutioner, f.eks. fængsler, arresthuse, psykiatriske afdelinger og sociale bosteder.

Folketinget vedtog den 2. april 1993 beslutningsforslag nr. B 43 om ligestilling og ligebehandling af handicappede med andre borgere. Folketinget bad ved beslutningen Folketingets Ombudsmand om at "følge udviklingen i ligebehandlingen og eventuelt meddele påtale, hvor dette er muligt inden for ombudsmandens kompetence".

Folketingets Ombudsmands håndtering af spørgsmålet om ligebehandling af handicappede består i behandling af klager fra borgere eller handicaporganisationer. Derudover iværksætter Folketingets Ombudsmand af egen drift undersøgelser på området. Generelle initiativer er taget i forhold til det tidligere By- og Boligministerium (nu Økonomi- og Erhvervsministeriet), Slots- og Ejendomsstyrelsen, DSB, det tidligere Trafikministerium (nu Transportministeriet), Kirkeministeriet samt nogle kommuner. Herudover er der etableret et løbende samarbejde med Center for Ligebehandling af Handicappede og Danske Handicaporganisationer (tidligere De Samvirkende Invalideorganisationer).

Folketingets Ombudsmand har som en del af den virksomhed der primært vedrører mere generelle forhold, besluttet at foretage inspektioner af nogle bygninger særligt med handicaptilgængelighed for øje. Inspektionerne skal omfatte bygningernes tilgængelighed for alle brugere af bygningerne. Formålet med inspektionerne er dels generelt at følge udviklingen på området for tilgængelighed for handicappede og derved indvinde erfaringer vedrørende det mere generelle arbejde på området, dels i konkrete tilfælde at påpege fejl og mangler hvor det er nødvendigt. I dette formål ligger tillige et ønske om – i overensstemmelse med den nævnte folketingsbeslutning – at skabe opmærksomhed om området.

Som et led i denne virksomhed foretog jeg og tre af embedets øvrige medarbejdere den 11. marts 2008 inspektion af SvømmeCenter Falster. Til stede under inspektionen var centerlederen, bademesteren og projektlederen for stedet.

SvømmeCenter Falster blev bl.a. udvalgt som genstand for inspektionen ud fra kriterier vedrørende betydningen af tilgængelighed for handicappede gæster, (herunder handicappede gæster fra kommunens sociale bosteder) og svømmecentrets repræsentativitet for tilsvarende offentlige bygninger.

Inspektionen bestod af en indledende samtale med de nævnte repræsentanter fra centret samt rundgang i svømmecentret. Ruten under gennemgangen af centret blev tilrettelagt efter mit valg efter nærmere forslag fra centerlederen.

Denne rapport har i en foreløbig udgave været sendt til Guldborgsund Kommune og SvømmeCenter Falster til eventuelle bemærkninger om faktiske forhold som den foreløbige rapport måtte give anledning til. Jeg har ikke modtaget bemærkninger.

2. Det retlige grundlag for Folketingets Ombudsmands vurderinger

Siden den 1. februar 1978 har der i byggelovgivningen (herunder i Bygningsreglementet fra 1977) været fastsat handicapkrav med det formål at sikre at bebyggelserne kan benyttes af alle, også af personer der – midlertidigt eller permanent – har gangbesvær eller må benytte kørestol, eller hvis orienteringsevne på anden måde er nedsat. I senere bygningsreglementer er der kommet yderligere krav der generelt tilgodeser bygningers tilgængelighed.

De nugældende regler for handicaptilgængelighed følger af byggeloven (lovbek. nr. 452 af 24. juni 1998 med senere ændringer) med tilhørende bygningsreglement samt bekendtgørelse nr. 1250 af 13. december 2004 om tilgængelighedsforanstaltninger i forbindelse med ombygninger i eksisterende byggeri (som ændret ved bek. nr. 54 af 1. februar 2008 og bek. nr. 139 af 27. februar 2008). Aktuelt gælder bygningsreglement 2008 som erstattede det tidligere bygningsreglement fra 1995. Bygningsreglement 2008 trådte i kraft den 2. februar 2008, men i perioden indtil 1. august 2008 kan bygherren vælge at anvende reglerne i det tidligere reglement.

Bygningsreglement 2008 indeholder ligesom (og i videre omfang end) bygningsreglement 1995 specifikke bestemmelser som skal sikre at bygninger er tilgængelige for handicappede.

Kravene i bygningsreglementet gælder:

- ved opførelse af ny- eller tilbygninger (byggelovens § 2, stk. 1, litra a)

- ved ombygninger eller anvendelsesændringer som er væsentlige i forhold til bestemmelser i loven eller de i medfør af loven udfærdigede bestemmelser (byggelovens § 2, stk. 1, litra b og c).

Hertil kommer at bestemmelserne i den ovenfor nævnte bekendtgørelse gælder ved ombygninger af offentligt tilgængelige bygninger og erhvervsbyggeri til service og administration i de tilfælde hvor ombygningen ikke er væsentlig i henhold til byggelovens § 2, litra b, jf. dog §§ 4 og 5 i bekendtgørelsen.

I december 1997 stod svømmecentret færdig. Bygningen er således omfattet af bygningsreglementet fra 1995.

Ved ombudsmandens undersøgelse af om der i offentlige bygninger og lignende er handicaptilgængelighed, kan ombudsmanden undersøge om de omtalte handicapkrav i byggelovgivningen er iagttaget.

Ombudsmandens grundlag for at bedømme et forhold er imidlertid i et vist omfang mere vidtgående end hvad der i almindelig forvaltningsretlig terminologi betegnes som "gældende ret"; i dette tilfælde byggelovgivningens tilgængelighedskrav. Ombudsmanden har således også en vis mulighed for at anlægge mere overordnede humanitære eller medmenneskelige betragtninger i sin bedømmelse af et forhold. Ombudsmandens vurdering er i den forbindelse præget af krav om hensynsfuld og menneskeværdig behandling af borgerne. Den nævnte vurdering er i høj grad inspireret af 1) den nævnte folketingsbeslutning, 2) FN's standardregler om lige muligheder for handicappede mv., 3) Statens Byggeforskningsinstituts anbefalinger (SBI-anvisning 216), 4) Dansk Standard 105 – Udearealer for alle – og 5) Dansk Standard DS 3028:2001 – Tilgængelighed for alle – (som er udarbejdet af Dansk Standard bl.a. i samarbejde med det tidligere By- og Boligministerium og forskellige handicaporganisationer).

Byggelovgivningens tilgængelighedskrav er som udgangspunkt ikke tillagt tilbagevirkende kraft. Som led i det udvidede bedømmelsesgrundlag, jeg har nævnt ovenfor, har ombudsmanden imidlertid i et vist omfang også mulighed for at tage stilling til spørgsmålet om tilgængelighed i bygninger der var opført på det tidspunkt da byggelovgivningens tilgængelighedskrav trådte i kraft.

Generelt er det således min opfattelse på dette område at det så vidt muligt må tilstræbes at det i offentlige bygninger med almindelig publikumssøgning er muligt for handicappede (og personer med midlertidig nedsat bevægelses- eller orienteringsevne) at komme ind og blive betjent som andre borgere.

3. Generelle forhold vedrørende SvømmeCenter Falster

SvømmeCenter Falster er beliggende på Kringelborg Allé 3 i Nykøbing Falster. Centret består af et varmtvandsbassin, et sportsbassin og et morskabsbassin. Dertil kommer 8 omklædningsrum, heraf 2 omklædningsrum for handicappede, 2 saunaer, 2 solarier, en cafe, en lille butik hvor man kan købe badeudstyr og et udendørsområde med beachvolleybaner, petanquebaner, kæmpeskakbræt, legeplads og solområde.

Svømmecentret er ejet af Guldborgsund Kommune.

Centerlederen oplyste under inspektionen at kommunens handicapråd har været inddraget i forbindelse med en gennemgang af bygningens tilgængelighed.

Det blev endvidere oplyst at det forventes at byrådet i Guldborgsund Kommune på sit næste byrådsmøde vedtager at der bliver gratis adgang til svømmecentret for handicappede medhjælpere.

4. Tilgængelighedsforholdene

4.1 Ydre adgangsforhold, herunder handicapparkering

Foran svømmecentret ligger centrets parkeringsplads som er belagt med sf-sten. De første 4 pladser til venstre for hovedindgangen til centret er forbeholdt handicappede. Jeg forstod på svømmecentrets repræsentanter at de 4 handicapparkeringspladser dækker efterspørgslen.

Bygningsreglement 2008, kapitel 2.6.2, stk. 3, lyder således:

”Ved udformningen af parkeringspladser skal et passende antal parkeringspladser udformes, så de kan anvendes af personer med handicap.

...”

Denne bestemmelse er videreført fra bygningsreglement 1995.

Det er kommunens ansvar at det fornødne antal handicapparkeringspladser effektivt er til rådighed på relevante områder og til enhver tid. Dette indebærer at antallet af pladser må afpasses med behovet, at det effektivt skal sikres at de faktisk er til rådighed for handicappede, og at pladserne har en placering på området som er hensigtsmæssig for brugerne.

På baggrund af oplysningerne om at handicapparkeringspladserne dækker efterspørgslen, giver antallet af parkeringspladser mig ikke anledning til bemærkninger.

Ifølge pkt. 1.2.11 i DS 105 – Udearealer for alle, bør handicapparkeringspladser placeres tættest muligt ved indgangen, ideelt i højst 30 meters gangafstand. De 4 handicapparkeringspladser er alle placeret inden for 30 meters gangafstand til indgangen.

3 af de 4 parkeringspladser er markeret med et skilt med kørestolspiktogram. Den plads der ligger nærmest centrets hovedindgang, er ikke forsynet med et sådant skilt. På belægningen er der på alle 4 pladser malet et stort kørestolspiktogram. Denne bemaling er imidlertid ret utydelig på flere af pladserne.

Illustration 1: Handicapparkeringspladserne

For så vidt angår de 3 pladser hvor der er opsat skilte, foretager jeg mig ikke mere vedrørende de mere eller mindre utydelige piktogrammer på belægningen. For så vidt angår den plads hvor der ikke er opsat et skilt, og hvor piktogrammet er nedslidt, beder jeg svømmecentret og kommunen overveje at tydeliggøre at der her er tale om en handicapparkeringsplads. Ved overvejelserne bør centret og kommunen inddrage det faktum at et piktogram på belægningen kan være dækket af sne og is om vinteren. Jeg beder kommunen om at underrette mig om hvad overvejelserne fører til.

I vejledningen til Bygningsreglement 2008 og i DS 3038:2001, pkt. 4.1, anbefales det at handicapparkeringspladser måler mindst 3,5 meter i bredden (og 5 meter i længden). Den normale bredde på en parkeringsplads er 2,5 meter. Gangareal og lignende kan efter DS 3038:2001s anbefalinger indgå i bredden, hvis arealet er plant og i samme niveau som parkeringsarealet. Til kassevogne anbefales 4,5 meter i bredden og 8 meter i længden.

De fire handicapparkeringspladser har en forskellig bredde. Ved en opmåling blev pladsernes bredde målt til mellem ca. 3,3 meter og 3,9 meter. Længden af pladserne var ca. 5,5 meter. Bagenden af p-pladserne støder op til et bredt kørselsområde, så det er muligt for personer i kassevogne også at benytte dette område til udstigning. Bredden af p-pladserne lever (med en enkelt undtagelse) op til anbefalingen for almindelige handicapparkeringspladser men er ca. 0,6 til 1 meter mindre i bredden end anbefalet i forhold til kassevogne.

Under hensyn til at der kun er tale om beskedne overskridelser af anbefalingerne om størrelsen af handicapparkeringspladser, og under hensyn til karakteren af de nævnte standarder, foretager jeg mig ikke videre i anledning af disse forhold udover at bemærke at jeg går ud fra at kommunen er opmærksom på forholdene i forbindelse med en eventuel kommende ændring af p-pladserne.

4.2 Indgangen til SvømmeCenter Falster

For at komme fra parkeringspladsen til hovedindgangen benytter man en bred, flisebelagt sti som skråner opad med en hældningsgrad på ca. 1,7 %.

Indgangen til svømmecentret består af et sæt dobbelte glasdøre som leder ind til et stort vindfang. Dørene samt de omgivende glaspartier er på midten forsynet med hvide tværliggere som gør det muligt for svagsynede at se at de står foran en lukket dør/et glasparti. Hver dør er 77 cm bred og åbner udad.

I god afstand fra indgangen er der på en stolpe placeret en døråbningsknap til automatisk døråbning. Knappen er placeret i en højde af ca. 85 cm. Der er både ved hjælp af tydelig tekst og et piktogram gjort opmærksom på at der er tale om en døråbner til brug for handicappede. Døråbneren kan åbne begge dobbeltdørene.

Der er et ca. 3 cm højt dørtrin.

Illustration 2: Hovedindgangen

Ifølge DS 3028:2001, pkt. 4.4.12, (og bygningsreglement 2008 pkt. 3.2.1, stk. 3), må dørtrin maksimalt være 25 mm høje.

Ifølge Statens Byggeforskningsinstituts anvisning 216 bør man generelt undgå dørtrin i fælles adgangsveje, alternativt anvende forsænkede bundstykker.

Dørtrinnet vanskeliggør i nogen grad adgangen for kørestolsbrugere. Denne begrænsede tilgængelighed af hovedindgangen som dørtrinnet indebærer, bør løses. En løsning kan være at montere en permanent skråkile/liste på ydersiden af dørtrinnet. Jeg beder svømmecentret og kommunen om oplysning om hvorledes problemet løses.

Der er placeret en stor gummimåtte i vindfanget.

Fra vindfanget fører endnu en glas dobbeltdør ind til svømmecentrets forhal. På den grå væg er placeret to døråbningsknapper (til automatisk døråbning) med tydelig angivelse af hvilken knap man skal trykke på når man skal ud henholdsvis ind i svømmecentret. Også disse døråbnere kan åbne begge dobbeltdørene. Endelig er der på væggen inden for vindfanget (i forhallen) placeret en døråbningsknap til brug for at komme ud fra svømmecentret.

Dørene som hver er 77 cm, er forsynede med en hvid tværbjælke som gør det muligt for svagsynede at se at de står foran en lukket dør.

4.3 Forhal

Umiddelbart indenfor i svømmecentrets forhal (til venstre set udefra) er en skranke med information, billetsalg og salg af svømmetilbehør. Skranken er ca. 110 cm høj. Betaling kan ske kontant eller ved brug af en dankortterminal (med skråtstillet tastatur) som kan vippes så den uden problemer kan benyttes af en kørestolsbruger.

Højden på skranken er umiddelbart uhensigtsmæssig for kørestolsbrugere og lave personer. På baggrund af at skranken alene skal bruges til betaling for billetter og andre varer, og på baggrund af at dankortterminalen uden problemer kan benyttes af kørestolsbrugere, foretager jeg mig imidlertid ikke videre vedrørende dette punkt.

Der er ikke i forhallen opsat et skilt med anvisning af hvor omklædningsrummene for handicappede befinder sig. Jeg fik oplyst at receptionisten anviser vejen efter køb af billet til svømmecentret.

Til venstre for skranken går en lang gang ned til omklædningsrummene. Gangen er bred og med godt lysindfald.

4.4 Cafeen

Fra forhallen er en meget bred indgang til svømmecentrets café. Borde og stole i caféen er placeret således at man forholdsvist nemt kan komme rundt med en kørestol.

Der er en disk hvorfra betjeningen foregår. Disken er ca. 95 cm høj. Betaling kan ske kontant eller ved brug af en manuel dankortterminal ("fluesmækker").

Jeg har ingen bemærkninger til disse forhold.

4.5 Omklædningsrummene

Det blev oplyst at handicappede naturligvis kan benytte sig af de almindelige omklædningsrum for henholdsvis damer og herrer. I hvert af disse rum er der et handicaptoilet som bl.a. er forsynet med skydedør og nødkald. Jeg inspicerede ikke disse handicap-toiletter.

Næsten for enden af den lange gang er to omklædningsrum for handicappede placeret. Det drejer sig om omklædningsrum for henholdsvis damer og herrer. Jeg fik oplyst at grundene til at disse omklædningsrum er placeret for enden af gangen, er at de så

er med udgang direkte til varmtvandsbassinet, og at de er placeret i den rolige ende af anlægget.

Jeg fik oplyst at de to handicapomklædningsrum er identiske med hinanden (blot spejlvendte), og jeg inspicerede derfor kun det ene, nemlig omklædningsrummet for handicappede damer.

Døråbningen fra gangen til omklædningsrummet er ca. 1 meter bred. Man kommer ind i en mellemgang hvor en dør til højre fører videre ind i omklædningsrummet. Denne dør er ca. 90 cm bred og åbner udad. Døren lukker af sig selv.

Den nødvendige trækraft til åbning af denne dør blev målt til 4 kg.

En del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt ved at åbne døren ved egen kraft. Det er under pkt. 3.2.1, stk. 3, i Statens Byggeforskningsinstituts anvisning 216 anført at "hvis personer med nedsat kraft i fingre og hænder skal kunne åbne døre, bør disse have en maksimal åbningskraft på 25 N (svarende til en vægt på ca. 2,5 kg)..."

Jeg henstiller til svømmecentret at undersøge mulighederne for at gøre døren lettere at åbne. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

Omklædningsrummet er indrettet med bænke langs væggene og knagerækker herover. På halvdelen af den ene væg er opsat skabe til opbevaring af svømmernes tøj mv. Skabene er opsat i to højder hvor de nederste uden problemer kan bruges af kørestolsbrugere. De øverste skabe bruges efter det oplyste hovedsageligt af de hjælpere som de handicappede svømmere måtte have med. På væggen ved siden af skabene er opsat et greb som man kan støtte sig til mens man benytter skabene.

Illustration 3: Skabe i omklædningsrummet

I omklædningsrummet er opsat et stort spejl hvis underkant er ca. 80 cm fra gulvet. På en hylde under spejlet ligger en føntørrer.

I rummet er der også opsat en håntørrer i 1½ meters højde. Jeg går ud fra at denne tørrer fungerer som hårtørrer for kørestolsbrugere som kan sidde under tørreren. Det vil ved brug af denne hårtørrer være nødvendigt at få hjælp til at tænde for tørreren.

Da der også er en hårtørrer som en kørestolsbruger kan bruge uden hjælp, foretager jeg mig ikke videre vedrørende dette punkt.

På væggen ved siden af spejlet er opsat et nødkald. Det er tydeligt angivet at snoren skal bruges som nødkald. Det blev oplyst at et ryk i snoren slukker musikken i omklædningsrummet og aktiverer en alarm hos livredderen og i receptionen.

For at komme fra selve omklædningsrummet til bruseområdet, skal man igennem et forholdsvis stort forrum. Døråbningen fra omklædningsrummet til forrummet er bred, og ved siden af åbningen er placeret et håndgreb.

Ved den ene væg i forrummet står et stort hæve-sænkebord med indbygget vask. På bordet er placeret et skumgummiunderlag. Dette bord benyttes efter det oplyste f.eks. når større handicappede børn skal have hjælp til personlig hygiejne.

I forrummet er også placeret forskellige hjælpemidler, herunder en badestol, en særlig kørestol som kan hejses ned i varmtvandsbassinet og en rollator.

I loftet i forrummet er installeret en lift som bruges til at flytte den handicappede fra egen kørestol til badekørestolen eller til den nedenfor nævnte badebåre.

Fra forrummet er der en bred indgang til selve bruserummet som er forsynet med 2 brusere, en badestol og en badebåre.

Illustration 4: Hjælpemidler

Både selve omklædningsrummet, forrummet og bruserummet er store så en kørestolsbruger nemt kan manøvrere rundt i dem.

Fra forrummet leder en gang ud til varmtvandsbassinet. I denne gang er der en forholdsvis højt placeret reol (1,2 m over gulvet) som svømmerne kan opbevare håndklæder i. Under reolen er der opsat knager.

Det kan være svært for en kørestolsbruger at placere sit håndklæde i reolen. Jeg foretager dog ikke videre i anledning af dette punkt idet kørestolsbrugereren har mulighed for i stedet at benytte knagerne.

4.6 Handicaptollet

I hvert af omklædningsrummene for handicappede er der et handicaptollet. Jeg fik oplyst at de to toiletter er identiske, og jeg inspicerede derfor kun det toilet der er i omklædningsrummet for handicappede damer.

Fra det ovenfor nævnte forrum er der gennem en skydedør adgang til handicaptollet. Døråbningen er ca. 85 cm bred.

Det samlede areal for toilettet er ca. 4,5 m². Gulvarealet har et tilstrækkeligt stort manøvreareal – det vil sige mere end 1,5 meter i diameter som er det der anbefales i DS 3028:2001, og som nu også er et krav i henhold til pkt. 3.4.1, stk. 5, i det nye bygningsreglement 2008.

Af pkt. 4.4.4 i Bygningsreglementet 1995 som er gældende for denne bygning, fremgår bl.a. følgende:

”Stk. 5. I kontor- og administrationsbygninger skal på de etager, hvor der indrettes wc-rum, mindst et af disse være indrettet, så det kan anvendes af personer i kørestol. Mindst et wc-rum, som kan anvendes af personer i kørestol, skal indrettes i stueetagen eller andre etager med adgang via elevator, lift eller lignende.

(4.4.4, stk. 5) Indretning af wc-rum, som kan benyttes af personer i kørestol, kan ske ved:

- at den frie åbning i dør til wc-rum er mindst 77 cm.
- at placere håndvask og wc over et hjørne på hver sin sammenstødende væg, så håndvask kan nås af person siddende på wc.
- at have en fri afstand på min. 0,9 m ved den side af wc, der vender bort fra håndvask.
- at have et frit manøvreareal med en diameter på 1,5 m fri af dørens opslagsareal.
- at toiletsæde har en højde på 48 cm.
- at have opklappelige armstøtter i højde 0,8 m på begge sider af wc.”

Som det fremgår af reglementets tekst, skal bygninger som er omfattet af bygningsreglementet 1995, have mindst ét wc-rum som er handicapegnet. De nævnte specifikationer med angivelser af mål mv. er imidlertid ikke bindende for bygninger der er opført før 1. august 2008 hvor det nye reglement træder fuldt i kraft. Udover de ovenfor nævnte regler fremgår også af det nye bygningsreglement at væggen ved siden af wc'et der vender bort fra håndvasken, skal friholdes fra fastmonteret inventar, og at håndvasken skal placeres i en højde på ca. 80 cm og med afløbet under vasken trukket tilbage.

I DS 3028:2001, pkt. 4.5, er anbefalingerne for handicaptoiletter i bygninger der er åbne for offentligheden bl.a.:

- at der skal være et frit manøvreareal på mindst 1,5 m i diameter,
- at wc'et skal have en højde på 0,48-0,50 m til overkant af toiletskålen (inklusive sæde),
- at wc'ets forkant skal placeres 0,8 m fra bagvæg,
- at håndvaskens overkant placeres 0,78-0,80 m over gulvet,

- at håndklæder, servietautomat eller anden tørremulighed anbringes inden for rækkevidde af såvel stående som siddende, der befinder sig foran håndvasken eller sidder på wc'et,
- at spejl skal kunne benyttes af såvel stående som siddende, det vil sige række fra 0,9 til 1,9 m over gulv og
- at knage placeres på dørens inderside 1,2 meter over gulv.

Illustration 5. Handicaptolietet

Wc'et er placeret så der er ca. 1 m mellem det og den væg der vender bort fra håndvasken. Wc'et er udstyret med armstøtter og har en højde på ca. 45 cm fra gulv til toiletsæde. På væggen ved siden af wc'et er placeret en holder til toilettejpapir.

Håndvasken er placeret ca. 80 cm over gulvet og er udstyret med en vandhane som er forholdsvis nem at betjene – også for personer med nedsat muskelkraft i arme og hænder.

På væggen ved siden af håndvasken er placeret en sæbedispenser, en servietautomat og en skraldespand. Servietautomaten er placeret ca. 1 m over gulvet.

Over håndvasken er et stort spejl hvis underkant er ca. 1 m fra gulvet.

Wc'ets højde er ikke i overensstemmelse med de ovenfor nævnte anbefalinger, men da der alene er tale om en anbefaling (for en bygning af denne alder), og da toilettet ikke er decideret uegnet til handicappede, har jeg ikke grundlag for at henstille til kommunen at få foretaget ændring af dette wc. Jeg beder dog svømmecentret om at overveje at ændre højden på wc'erne på handicaptolietterne i svømmecentret til et

niveau i overensstemmelse med det ovenfor anførte. Jeg beder centret om at underrette mig om udfaldet af overvejelserne.

På væggen ved siden af toilettet er placeret et nødkald som fungerer på samme måde som det der er beskrevet ovenfor i pkt. 4.3.

4.7 Varmtvandsbassinet

Fra handicapomklædningsrummene er der adgang direkte ud til varmtvandsbassinet.

Dette bassin er 99 m² og har en bassindybde på mellem 0,9 og 1,2 m. Rumtemperaturen er 32 grader, mens vandets temperatur er 35 grader.

I højre side af bassinet fører en bred trappe med lave, dybe trin ned i bassinet. Der er gelændere ved hver side og i midten af trappen.

Illustration 6: Trappen til varmtvandsbassinet

Midt for bassinet er placeret en lift. I denne lift kan en kørestolsbruger i en personlig sele eller i en særlig kørestol som kan tåle vand, hejses ned i bassinet. Liften har en løftekapacitet på 200 kg.

Illustration 7: Liften ved varmtvandsbassinet

Langs alle siderne af bassinet er placeret en stang som svømmerne kan støtte sig til.

4.8 Øvrige forhold i svømmecentret

I rummet ved siden af varmtvandsbassinet ligger sportsbassinet. Fra dette rum er der adgang til to solarier.

Mellem rummet med varmtvandsbassinet og rummet med sportsbassinet er en dobbeltdør. Den del af døren som man umiddelbart kan åbne, er 80 cm bred og åbner indad (mod varmtvandsbassinet). Døren lukker af sig selv.

Den nødvendige trækraft til åbning af denne dør blev målt til 3½ kg.

En del kørestolsbrugere og andre handicappede vil have vanskeligt ved at åbne døren ved egen kraft. Det er under pkt. 3.2.1, stk. 3, i Statens Byggeforskningsinstituts anvisning 216 anført at "hvis personer med nedsat kraft i fingre og hænder skal kunne åbne døre, bør disse have en maksimal åbningskraft på 25 N (svarende til en vægt på ca. 2,5 kg)..."

Jeg henstiller til centret at undersøge mulighederne for at gøre døren lettere at åbne. Jeg beder om underretning om hvad min henstilling giver anledning til.

I sportsbassinet er placeret en særlig trappe med dybe trin og gelændere som især gangbesværede har glæde af. Trappen kan flyttes.

Illustration 8: Flytbar trappe i sportsbassinet

Der er to solarier i svømmecentret. Jeg inspicerede kun det ene solarium.

Døråbningen ind til dette rum er ca. 75 cm bred og åbner indad. Ved den ene langside står selve solariet. Ved den anden side er der placeret en stol og et stort spejl som sidder i en højde hvor også kørestolsbrugere kan bruge det.

Møntindkastet sidder for enden af solariet og kan nås mens man sidder på selve solariet. I opslået tilstand besværliggør solariets øverste del i nogen grad at man kan se og benytte møntindkastet.

Illustration 9: Møntindkastet ved solariet

Jeg beder svømmecentret om at overveje at sænke møntindkastet så det bliver nemmere at se og nå for brugere, herunder handicappede brugere af solariet.

Jeg beder centret om at underrette mig om hvad overvejelserne fører til.

I rummet ved siden af sportsbassinet er morskabsbassinet placeret. Her fik vi forevist at trapperne til både den store og den lille rutsjebane har dybe trin og gelænder på hver side.

Opfølgning

Jeg beder om at SvømmeCenter Falster sender de udtalelser mv. som jeg har bedt om, tilbage gennem Guldborgsund Kommune som jeg ligeledes beder om en udtalelse.

Underretning

Denne rapport sendes til Guldborgsund Kommune, SvømmeCenter Falster, Statens Byggeforskningsinstitut, Center for Ligebehandling af Handicappede, Erhvervs- og Byggestyrelsen og Folketingets Retsudvalg.

Lenart Frandsen
Inspektionschef